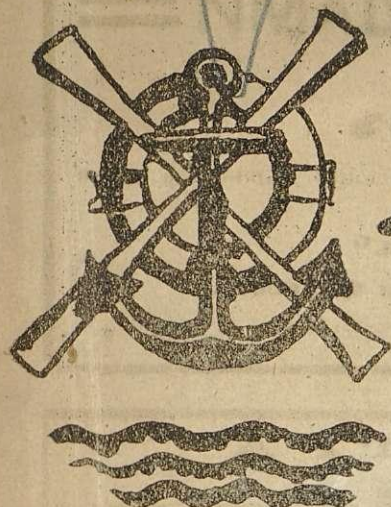

Год. I. Варна, декемврий 1930 г. и януарий 1931 г. Брой 6 и 7

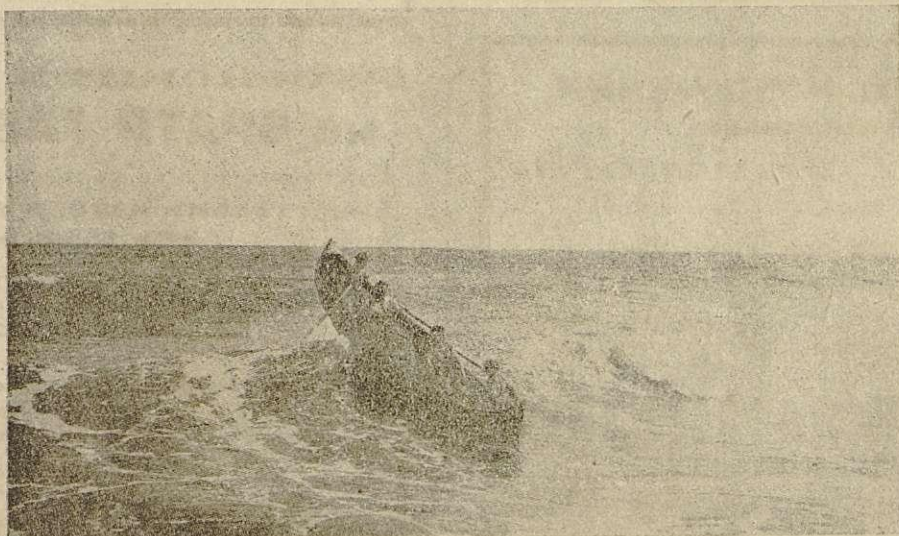
МОРСКА МИСЪЛ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА МОРСКИ СПОРТЪ И ЛИТЕРАТУРА

:: :: ИЗДАВА МОРСКОТО СПОРТНО Д-СТВО „КОРАБЪ“ — ВАРНА. :: ::

:: :: :: :: :: УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ. :: :: :: :: ::

Рибари.

Печатница Добри Тодоровъ — Варна,

== ДАМИ ==

използвайте случая
при намалени цени

== ДАМИ ==

на ул. „Владиславъ“ № 27

Василь Николов

инсталира новъ апаратъ „**MAUER**“, който къдри косата на едри вълни отъ върха къмъ корена.

Сжщо разполага съ апаратъ „**Галия**.“

И двата апарата съ гарантирана 6 месечна трайностъ.

Постригване, фризиране и др.

Ателие „Надежда“

на **Л. ТОМОВЪ** ул. „Царь Борисъ“

Основано 1903 год.

За химическо чистене съ специална мешина съ циркулираща екстракция. Химически почиства всички видове дрехи.

Костюми
Манта
Пардесюта

} 80 лв.

Панталони 40 лв.

Рокли 60 лв.

Специално химическо избълване на бѣли панталони и др. Дрехитѣ се приготвяватъ за 24 часа. За всичко извършено отъ насъ даваме гаранция.

Отъ Ателието.

Кревати и пружини

въ работилницата

на **Юр. В. Тажгаровъ**

ул. 6 септемврий, 44 (до Бойоглу)

съ улеснение при изплащане.

Посетете новата ВЕГЕТАРИАНСКА ГОСТИЛНИЦА

„ул. „6 септемврий“

За да опитате чиста, здрава и питателна храна при катастрофално намалени цени.

На всички абонати продава купони съ намалени цени.

Пристигна за пръвъ път въ града ни

СОЛУДЕРВЕНТСКАТА ВОДА,

която поради това, че съдържа извънредно голѣмо количество РАДИЙ е много лѣковита. Винаги прѣсна ще намеритѣ на ул. Владиславъ № 22, до магазинъ „Ефтинъ Колю.“

АСТРА

Вългарски джмпингъ на
галоши и шушони

отъ прочути фабрики шведски: Трапецъ и Трикули. Полски: Рееде и Звезда и Руски Трижълникъ.

ул. Преславска 12.

Ради **Ив. Чаталовъ.**

Русенскитѣ кревати на БРАТА ГАБРОВСКИ

по качество и луксъ заематъ първо мѣсто.

Винаги **голѣмъ изборъ въ фабричния имъ складъ на**

ул. „Габровска“ 31 до гарата — Варна

Цени и условия подъ всѣка конкуренция! Изплащане чрезъ месеч. вносъ,

ЗАЩО?

е най-чиста, най-хранителна

бозата на Цвѣтко

ул. „Ц. Борисъ (до Матей Недковъ).“

За това, защото се приготвява майсторски и отъ най-добри материали.

Не се бавете да я опитате!

Чудо голѣмо?

Наводнение отъ натурална боза и на разнообразни вкусни пасти. Бързайте при „Цвѣтко“ ул. „Ц. Борисъ“ (до Матей Недковъ)

Рекламитѣ обявени чрезъ сп. „**МОРСКА МИСЪЛЪ**“ постигатъ най-идеално своята цель.

Нейно Царско Височество Йоанна.

МОРСКА МИСЪЛЪ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ ЗА МОРСКИ СПОРТЪ И ЛИТЕРАТУРА

ИЗДАВА МОРСКОТО СПОРТНО Д-СТВО „КОРАБЪ“ — ВАРНА.

Редактори: { Ст. Лефтеровъ
Дим. ДинковъГодишенъ абонаментъ 60 лева
За странство 100 лева
предплатени.**Броя 5 лв.**

Обявления и реклами 2 лв. кв. см.

Редак. и админ. ул. „Шипка“ 21

Ст. Лефтеровъ.

Честита Нова година!**Честито Рождество Христово!**

Хилядилѣтия човѣкъ е отправялъ взоръ къмъ „Новата година,“ съ надежда, че тя ще му донесе повече щастливи дни.

Човѣчеството попаднало подъ ударитѣ на общественитѣ противоречия, въ суетностъ, отправя погледъ къмъ нея, като очаква спасение.

Действително, не отъ малко заблуждения, измами и лъжи се е отърсвало и не малко свѣтли дати, на нови начала сж записани въ страницитѣ на вековната история.

И днесъ, когато ние изпращаме старата година и съ трепетъ очакваме новата, трѣбва да се запитаме, на какви начала ще сложимъ живота си, за да бждемъ носители на духовни ценности.

Ще се възвисимъ ли, ще отправимъ ли погледъ къмъ небесата, къмъ Божественитѣ простори, къмъ слънцето?

Ще съгласуваме ли живота си, съ она на могщата природа, за да бждемъ свежи и здрави?

Новата година ни зове, като открива своитѣ чертози иззидани отъ бисери и злато, кждето се шири чистиятъ въздухъ, обилнитѣ слънчеви лъчи и властвува любовта...

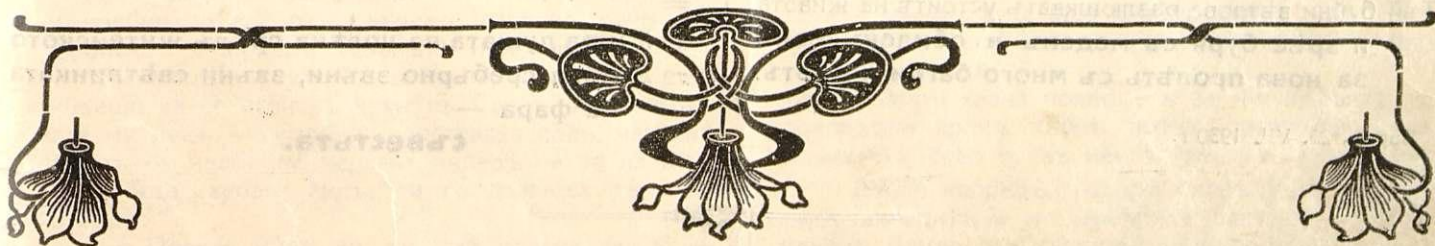
Предъ насъ е деньтъ, когато камбани ще възвестятъ по цѣлия миръ Рождението на Оня, който се зове любовъ.

На този день, нашата заспала съвестъ ще се сепне, тя трѣбва да бжде завладяна отъ любовта, която трѣбва да служи като ръководно начало въ живота.

Срѣдъ тишината на нощта, камбани ще възвестятъ Рождението на Спасителя.

Въ мрака и падението ще изгрѣе нова звезда да посочи пътя на спасението.

И отъ думи, ние трѣбва да преминемъ къмъ дѣла — да обикнемъ съ цѣлата си душа човѣка и да сме носители на слънчеви лъчи въ живота.

Честито Рождество Христово!**Честита Нова година!**

Н. В. Ракитинъ.

Морския градъ.

Кжщитѣ му слизатъ до брѣга
И по него вили и градини.
Въ дългата на залива джга
Е гора отъ мачти и кумини.

Хоръ отъ свирки. Трѣсъкъ отъ кола,
Странна смѣсь отъ множество езици.
Цѣль день лодки въ синий ширъ съ крила
Рѣятъ се като голѣми птици.

Пламнатъ ли вечерни огньове,
Ширниятъ крайбрѣженъ паркъ зове
За любовь, за нѣга, за прохлада.

Въ късенъ часъ градътъ си отпочива
И морето го въ мечти успива
Съ непрестанната си серенада.

Ник. Вас. Ракитинъ.

На пѣска.

Лозя и ниви по самия склонъ.
Какъвъ просторъ! — очитѣ уморява.
Тамъ връзъ водитѣ ведъръ небосклонъ
Джга извива свѣтлопепелява.

Пжтеката върви надъ пропастьта.
Със мжка слизаве. Подъ всѣка стѣпка
Звъни изкъртенъ камъкъ. Пустошьта
Пронизва смъртна и зловѣща трѣпка.

Лѣхти ни изпарение солено.
Усилие последно. Друженъ крѣсъкъ,
И ето ни връзъ ивицата пѣсъкъ.

Морето е катъ морно, укротено
Чудовище: въ сребристи лжспи свѣти,
Пълзи и ни цѣлува по нозетѣ.

Димитъръ Добревъ.

Морски пѣсни.**Буря.**

Низъ разлюляната грѣдь на безбрѣжната морска
ширъ, буйни, вихрогонни вѣтрове крѣстосватъ.
Буйни вѣтрове облизватъ на морската широта
разлюляната грѣдь:

— И бездната съ дива яростъ заскимтява —
Въ фуриенъ кипезъ безметежно буйната грѣдь
раздипля своята глѣбина да погълне, сякашъ,
безначалната мжка и соленитѣ сълзи на
цѣлата земя и нейнитѣ милиони синове.

Буря.

Буйни, вихрогонни вѣтрове разлюляната грѣдь на
морската ширъ цѣлватъ страстно.
Крѣстосватъ вихренно буйни вѣтрове надъ кипящата
грѣдь на морското ширине.
Кипи, ври издъно морската бездна за горчивитѣ
сълзи, сѣкашъ, на вси клетки майки, сираци
и бездомни — не мили.

Морската ширъ въ агония безпомощно свисти
гърчи се.

Дива буря. —

— Стихиенъ ураганъ.

Тѣй буйни вѣтрове разлюшкватъ устоитѣ на живота
и зрѣ буря съ меденъ и обилень сокъ
за нова пролѣтъ съ много багри и цвѣтъ!

Варна, 22. VII. 1930 г.

ФАРЪ.

Нощъ черна, безвездна плащеница мѣтна надъ
морната грѣдь на майката земя.

Приспивна пѣсень — кадийна симфония — запѣватъ
уморенитѣ вълни и въ превара едва достигатъ
скалистий брѣгъ.

И съ мжка тихо разбиватъ станъ о брѣга — бѣла
пѣна — ромонъ сладъкъ кипи.

А жадната за отмора грѣдь на майката земя въ
трѣпки заспива.

Мастилената морска широта съ свода небесенъ се
преливатъ въ огромна цѣлувка.

Сякашъ, нощъта угасва всѣка надежда люляна въ
свидна люлка срѣдъ багри и жады.

И посока къмъ брѣга загубва помръкналь корабъ
бѣло спасение да праздува отъ дневний ураганъ.

— Но —

Низъ тъмната висъ на нощъта, приижда отъ
далечината свѣтлинка, —

Свѣтлинка приижда въ непрогледната тъма, —
спасение звънва: — спасителната свѣтлинка
на фара.

Тѣй и за душата на човѣка срѣдъ житейското
море сребърно звъни, звъни свѣтлинката
на фара —

съвестъта.

П. А. Шичковъ

Пробата.

(Разказъ).

Кръстосвачът Евдокия бавно се подръпваше о шамандурната си верига на рейдътъ предъ пристанището, облѣно въ предобѣдното слънце.

Около него, по-близо или по-далече, лодките му браздѣха върху прозрачната грѣдъ на водата въ разни алюри, въ изпълнение на всѣкидневнитѣ си обучения.

Отъ тъмни и непроследени времена въ военнитѣ кораби е останалъ единъ всѣкидневенъ „церемониялъ“: пробата на супата. Сегашнитѣ офицери въ кръстосвачътъ — нѣкогашни ученици на рускитѣ флотски офицери — както бѣха запомнили този „церемониялъ“ тъй го и практикуваха. . . Кой го е въвелъ, кога и защо — никой не се интересува: важното бѣ, че той трѣбваше да се извършва. Това бѣше морска традиция, а морскитѣ традиции и обичаи свято се пазеха въ кръстосвача, почти свещенодействаха съ тѣхъ.

Тѣй и главниятъ палубенъ корабникъ на кръстосвача — Денко, който мирно и спокойно плетѣше до сега на бакътъ една швабра отъ едно скъсано вжже, щомъ склянката проби единадесетъ часа, той скочи отъ мѣстото си, като ужиленъ и въ нѣколко скокове се намѣри предъ вратата на кухнята:

— Пробата! — викна той лаконически.

— Ийесъ! — отвърна Тодоръ, единиятъ отъ двамата помощници на готвача.

— Скоро . . . че ви одирамъ кожата! — допълни Денко засмѣнъ, съ достоинството на началникъ, влѣзе въ кухнята, надникна въ голѣмиятъ котелъ, който кипѣше, и приседна на едиъ жгълъ.

Пробата отъ супата трѣбваше да се поднесе едва въ единадесетъ и половина часа на вахтениятъ началникъ, а предъ командирѣтъ често пѣти тя стигаше едва въ дванадесетъ. — Денко знаеше тази практика, но, като воененъ, а главнѣ, като ревностенъ изпълнителъ въобще, той за благовременно всѣкога се запасяваше въ авансъ съ половина, съ единъ, два . . . или три часа — споредъ случая на поржката или дадената заповѣдъ. И оттамъ — Денко бѣ пре-изпълнителенъ, пре-точенъ: никога ни минутка не закъсняваше.

Тѣй и сега, както всѣки день, Денко бѣ половинъ часъ по-рано на мѣстото си. Заприказва съ главниятъ готвачъ — цивилно лице и платенъ чиновникъ — който важно бъркаше въ тенджеритѣ и приготвяваше соуситѣ за варенитѣ и печенитѣ кокошки за командниятъ персоналъ.

Голѣмиятъ котелъ, който побираше надъ петдесетъ литри вода, всецѣло бѣ подъ попечителството на Тодора и на неговиятъ другаръ Петъръ, които носѣха само името — кашевари.

Въ голѣмиятъ котелъ — вече станало правило — всѣки день се нарѣзваше месо на по-едри или по-дребни мръвки отъ говеждо, свинско, овчо или биволско — споредъ сезонътъ или случаятъ — и се поставяше върху силенъ огънь, отъ който едва можеше да се стои въ кухнята. Следъ това нарѣзваха му лукъ — кромидъ, поставяха соль, червенъ пиперъ — изобилно червенъ пиперъ — за да имала чорбата „хубавъ видъ“, и го пълнеха съ много вода:

— Повече вода, за да има повече супа! —

думаше Тодоръ винаги. — Нека да има повечко супа — за „добавкъ“ на момчетата!

А следъ това — пакъ споредъ сезона или случаятъ — двамата кашавари бѣлѣха картофи, или рѣжеха зеле, прѣсно или кисело, чистеха старъ или зеленъ фасулъ и всичко изсипаха въ котела. . . Усилваха огънятъ и точно въ единадесетъ часа супата винаги биваше готова.

— Господинъ корабникъ, хайде, моля на помощ да свалимъ супата да изтвива . . . — не бѣ доизказалъ Тодоръ и Денко, като винаги, подскочи и помогна на двамата кашавари да свалятъ котела отъ огъня.

— Браво, момчета . . . само масло, а? — ечна Денко възхитенъ, като всѣки день, щомъ отхлупи капакътъ. — Хайде, Тодоре, живо! Туряй „капата“, слагай другата престилка! . . . Хайде, че ей сега и мичманътъ ще мине . . . не беше свършилъ Денко и мичманътъ, помощникътъ на вахтениятъ началникъ се показа на вратата и тихо каза:

— Денко, пробата!

— Ийийесъ, готова, г. мичманъ! — крѣсна Денко своятъ припѣвъ. — Идемъ следъ малко.

Мичманътъ отмина.

— Хайде, Тодоре, живо! — и Денко отвори едно шкафче, взе бѣлата, безукоризнена бѣла готварска шапка, дрѣпна отъ Тодорозата глава леко замърсената шапка-чохолъ и му наложи чистата. Ха, Петре, насипвай супата! Живо! . . . Тодоре, вързвай чистата престилка! — нареждаше Денко. живуцъ всѣкога подъ угрозата да не окжнѣе нѣкакъ си.

Петъръ, безъ да отговаря на Денко и безъ да бърза, извади изъ шкафчето една месингова табла — подносъ съ инициалътъ на кръстосвачътъ, вpletенъ въ две преплетени котви, надъ които имаше корона. Постла отгоре ѝ една чиста кърпа и сложи една елпсовидна чения. Въ отдѣлна ченийка сложи два рѣзена хлѣбъ и една сребърна лъжица.

— Хайде, сега супата! Живо, Петре! — командваше Денко.

Петъръ взе дълбока чения, взе голѣмата супена лъжица, и, като прекара лъжицата леко върху повърхността на котелътъ, изсипа въ ченията гжста мазна течность, която повече приличаше на доматенъ соусъ, отколкото на супа. . .

— Гребни малко и отъ долу, за да не е толкова гжста! — командуваше Денко.

Петъръ гребна въ котела и изсипа въ ченията.

— Тури и мръвки! . . По-дребнички! . . Тѣй! . . Капни още малко мазничко, че да не загазиме нѣкакъ си. . . Тѣй! Стига! . . Още малко. . . Тѣй!

Петъръ сложи налѣтата супа въ елипсовидната чения.

Тодоръ отвърза работната си престилка и на дѣна друга, съвършено чиста, която току що наложената готварска шапка, съставляваше всѣкидневния му параденъ костюмъ, съ който разнасяше и поднасяше супата отъ началство на началство.

— Данъ-данъ, данъ-данъ, данъ-данъ, данъ! . . проби единадесетъ часа и половина.

Денко пакъ изкочи, като ужиленъ и изхвъркъна изъ кухнята.

Тодоръ хвана подносътъ за месинговитѣ уши, прехвърли кракъ следъ кракъ презъ вратичката, излизайки косо презъ нея, и трѣгна следъ Денко.

Денко напредъ, Тодоръ следъ него — обиколеха шанцитѣ и не намѣриха вахтения офицеръ, комѹго Денко трѣбвашо да поднесе пробата. Посо-

чиха на Денко, че ей сега мичманът отминал за към бакът. Двата — корабник и кашавар, — се понесоха нататък. Тъкмо що вахтения мичман се качваше по баковата стълба, Денко бързо дигна ржка до фуражката си и кръсна задъ гърба на мичманът:

— Пробата, г. мичман!

— Свободен! — отекна той.

Денко се извърна на дъсно, прозвнътъхъ под краката му стоманеният стъпала на бакът и въ два скока седна до захвърлената си преди малко започната швабра.

Мичманът тръгна, а задъ него тодоръ, който, като дресирано куче, машинално вървеше въ свжпкитъ на началството.

Мичманът намъри вахтения началник:

— Господинъ лейтенантъ, — дигна ржка мичманът, отстъпи въ лъво на Тодора и додаде: — пробата!

Лейтенантът прие рапортатъ, а мичманът се извърна на дъсно и отмина.

Тодоръ вървеше следъ лейтенантът.

Лейтенантът се спре предъ общата врата на офицерскитъ кабин и се сурна надолу по стълбата за въ каютъ-компанията:

— Господинъ капитанъ-лейтенантъ, — обърна се вахтения началник къмъ по-висшето си начальство — старшиятъ-офицеръ — пробата чака на шканците.

Старшиятъ-офицеръ стана, дигна ржка до козирката си и запита:

— Где е командиратъ?

— Горѣ на ютът!

Старшиятъ офицеръ обтегна куртката върху снагата си, засука мустацитъ си и последванъ отъ лейтенанта, излъзе на палубата.

Старшиятъ офицеръ напредъ, лейтенантът отзадъ, а задъ лейтенантът — Тодоръ, който се подпираше съ лакти и колѣне о перилата и стъпалата — се проточиха по стълбата, която водѣше на ютовата платформа.

На кърмата, до самото знаме, командирътъ, съ леко разкопчана жилетка, почиваше въ единъ шезлонгъ, наслаждавайки се на обедното пролѣтно слънце. Чайки летѣха около клотикътъ на кърмовиятъ флагшокъ.

— Господинъ капитанъ, — дигнаха ржка едновременно старшиятъ-офицеръ и вахтения началникъ, кото взеха войнишкия стоежъ, единиятъ — отъ лъво на Тоора, другиятъ — отъ дъсно: — пробата! — отсѣче старшиятъ-офицеръ.

— Про-ба-та ли? — лениво отекна командирътъ и бавно се надигна изъ шезлонгътъ.

Стана правъ, мръдна ржка на двамата си офицери, че е приелъ рапорта имъ и присѣгна върху подносьтъ. Откъсна залъкъ хлѣбъ, хапна го взе лъжица, сръбна супа, пакъ сръбна, трети пжтъ сръбна:

— Хубава е супата. Мно-го е вку-сна. Само, че е много мазна. Незнамъ какъ я ядѣтъ момчетата толкова мазна.

— Съ голѣма охота я сръбатъ... — отвърна старшиятъ-офицеръ.

— Пре-много мазна, па и картофитъ доста на едро сж рѣзани. По на дребно би било по-добре. А лодкитъ върнаха ли се отъ учение?

— Тъй върно: сигналитъ имъ сж вдигнати. Десеторката ей-сега приставя на лъвиятъ изстрелъ, — отвърна вахтения началникъ.

Командиратъ мръдна ржка на двамата си подчинени, че сж свободни и че пробата е приета въ поднесения видъ.

Тримата се прѣснаха въ три посоки.

Тодоръ се прибра въ кухнята, сне парадния си готварски костюмъ, внимателно го сгъна и го постави въ шкафчето. Прибра и останалитъ вещи, които му бѣха всѣкидневно нуждни, както пушката на пехотинеца.

Старшиятъ-офицеръ повика корабника:

— Денко, супата е много мазна, пре-мазна.

Другъ пжтъ да не става това!... Откъсвамъ имъ ушитъ на онѣзи въ кухнята!... Па и картофитъ на едро сж рѣзани! — мръдна многозначително прѣстъ и го отправи назадъ.

— Ийестъ, — кресна Денко, извърта се кржгомъ и, като бомба, се втурна въ кухнята:

— Загазихме, — кръсна той, — загазихме! Тодоре, утре — половинъ лъжица отгоре, две лъжици отдолу; половинъ лъжица отгоре, две лъжици отдолу — точно, както насипвашъ на младшитъ подофицери, а не, както намъ корабниците. Инакъ отлъсвамъ ви ушитъ! — дигна прѣстъ и Денко.

— Ийестъ! — кръснаха въ единъ гласъ двамата кашавари.

— А и картофитъ по на дребно да ги рѣжите!

— Ийестъ — по на дребно!

Прозвнѣ дванадесетъ.

Чу се тропотъ отъ боси крака по палубата и въ мигъ предъ вратата на кухнята се наредиха моряцитъ двама по двама съ своитъ чугунени панички за да имъ се насипе отъ всѣкидневната супа, която — отъ незапомнени времена — е първо достойние на началството имъ, а следъ това — и тѣмъ.

София, 3 й януарий, 1930 г.

Морски спортъ.

Гмуркане.

(Скачане въ водата отъ височина).

Гмуркането е действително признато като едно отъ най-забавнитъ упражнения по плаване. Обаче то може да стане еднакво и най-опасното, ако се извършва безъ система.

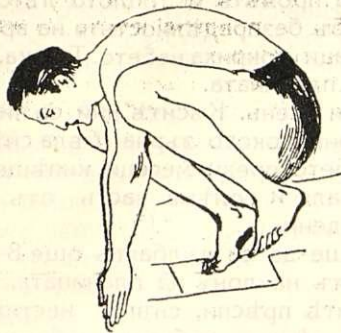
Преди да опитаме гмуркането и за да спечелимъ достатъчно довѣрие въ себе си благоразумно е да се упражняваме въ скачане.

Затова достатъчно е скачането да правимъ, както при скокъ върху земята, съ тази разлика че е безполезно да се извършва съ гъвкавостъ. Слѣдователно, ще се спускаме и ще паднеме въ водата съ крака събрани, ржцетъ прилепени у бедрата, тѣлото стѣгнато.

Отива се действително на дъното, но послѣ изплуваме безъ да е необходимо да правимъ усилие. Паднали вече въ водата, разтворете ржцетъ и вие ще спрете потъването на половина пжтъ. Единъ тласкъ отъ кръстъ и вие сте отново на повърхността. Това упражнение, доста просто, е едно превъзходно увлечение за да се *привикнемъ* на водната стихия; следъ нѣколко опита чувствуваме вродена въ самия себе една отлична самоувереностъ, която е вече половинъ успѣхъ. Този първи периодъ преминатъ, опитваме се да се хвърлимъ съ главата надолу, но благоразумно,

За тази цел клякаме край водата (фигура № 1), ржцетъ сближени и изтегнати между краката, киткитъ прилепени.

Разтваряме постепенно краката, въ същото време се навежда тялото и главата напредъ.

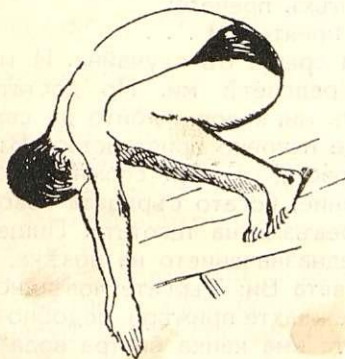

Фиг. 1.

Така се загубва равновесието. ржцетъ потъват въ водата, главата следва, после цялото тяло; щом паднемъ въ водата, вдигаме глава и обтгаме ржцетъ напредъ. Така описваме една джга и се издигаме на повърхността.

Следъ няколко подобни опити ще увеличим височината на гмуркането, после ще се приучимъ да не се сгъваме върху краката, за да се дойде до гмуркане *правъ* (фигура № 2).

До този резултатъ се достига постепенно и винаги е за предпочитане да не се бърза, т. е. да се

Фиг. 2.

опита гмуркане *правъ* следъ третия или четвъртия опитъ. Ще се спечели търпение, една по-голяма увереностъ въ движение, едно по-голямо усъвършенстване. Най-важното е да се прави добро навеждане, за да не се падне въ водата съ крака от-вѣсно въ въздуха, или пъкъ пълзешката, което е болѣзнено.

Предпочитателно е за начинаещи да правятъ гмуркания, които сж и една задоволителна гимнастика. (фигура № 3). Гмуркането като стрѣла се извършва както следва:

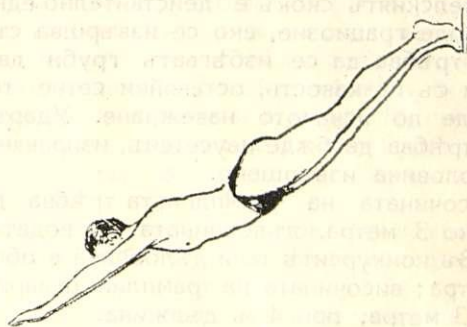
Изправяме се накрая на трамплината съ изправена глава, петитъ прилепени, ржцетъ изтегнати надолу. Извършваме едно леко навеждане напредъ, издигайки се на върха на прѣститъ. Издигаме ржцетъ, вдишвайки силно и даваме единъ ударъ съ колѣното.

Когато се достигне до края на падането, т. е. малко преди да докоснемъ водата издигаме главата между ржцетъ.

Гмуркане по шведски (фиг. № 4.)

Изправяме се на края на трамплината, главата добре изправена, кръста слабо прегънатъ, петитъ сближени, ржцетъ изтегнати надолу и киткитъ прилепени у бедрата. Повдигаме се на прѣсти, правейки дълбоко вдишване. Даваме единъ ударъ отъ колѣно за да се хвърлимъ, запазвайки киткитъ до бедрата. Следъ влизане въ водата, изтгаме ржцетъ за плаване и по този начинъ излизаме на повърхността.

Този начинъ на гмуркане изисква голѣмо хладнокръвие; не трѣбва никога да се опитва отъ единъ начинаещъ, напротивъ, ще чакаме да привикнемъ

Фиг. 3.

въ всички водни упражнения. Това не значи, че е особено мъчно, въ действителностъ мъчнотията е същата, както и въ предишния начинъ, само че тукъ се изисква най-добъръ ритъмъ на движенията, за да се извърши по единъ строго точенъ и елегантенъ начинъ.

Нищо не е тъй приятно (грациозно), както едно гмуркане извършено прецизно.

„Скокъ шаранъ“ се прави винаги тръгвайки отъ трамплината и на достатъчна височина, иначе е неприятно, а даже и опасно.

Ето какъ се разграничава това гмуркане:

I време: краката прибрани на края на трамплината, ржцетъ овиснали, киткитъ прострени.

Фиг. 4.

Съ слабо прегъване се извършва скокъ. Издигаме се прочее така на височина, напускайки трамплината.

II време: въ въздуха изхвърляме ржцетъ напредъ, бюста следва, до като върха на прѣститъ бжде срещу краката.

III време: скоростта на падането позволява единъ здравъ ударъ отъ кръста, тялото се простира отново, краката се издигатъ отѣсно, ржцетъ не се мърдатъ. Отправяме главата напредъ въ момента на падането.

Това е едно много хубаво упражнение, изискващо толкова гъвкавостъ, колкото и пъргавина.

Както се разбира, необходимо е една достатъчна височина на трамплината, въ същото време и достатъчна дълбочина на водата.

„Ангелски скок“ е едно разложение на предишното. Тълото не се прегъва на напредъ, а напротивъ се обтѣга отвѣсно, ржцетѣ отворени, глезенитѣ прилепени.

Раздѣля се по следния начинъ:

1-во време: тръгвайки отъ трѣмплината, скокътъ на високо, протѣгане на тълото, отваряйки ржцетѣ. Тълото бавно пада хоризонтално.

2-ро време: когато краката сѣ по високо отъ главата, съ единъ ударъ отъ кръста, ржцетѣ се простиратъ напредъ, хвърляме се почти вертикално.

Ангелскиятъ скокъ е действително едно гмуркане твърде грациозно, ако се извършва съ ритъмъ. За това трѣбва да се избѣгватъ груби движения, скачайки съ гъзкавостъ, оставяйки сетне тежината да доведе до исканото навеждане. Ударътъ отъ кръста трѣбва да бѣде неусетенъ, изправянето почти на половина извършено.

Височината на трамплината трѣбва да бѣде най-малко 3 метра, дълбочината на водата достатъчна. Въ конкурситѣ тази дълбочина е обикновено до 5 метра; височината на трамплината варира между 1 и 3 метра, при 4 м. дължина.

Тѣзи конкурси се извършватъ главно отъ 6 плуци, опредѣлени отъ по-рано, 2 плуци теглени по жребие и 4 по желание.

Журито наблюдава:

- 1) Стилътъ.
- 2) Тръгването.
- 3) Стилътъ на скока.
- 4) Влизането въ водата.

Влизането въ водата, манифестирано съ много шумъ и прѣскане, е лошо.

Тръгването трѣбва да бѣде изпѣлнено въ гъзкавостъ и неусетно прегъване, което дава приятно забавление.

Скокътъ еднакво ще се извърши съ гъзкавостъ, която ще се добие, като се избѣгватъ грубостта на краката и кръста.

Преведе: М. Станчева.

Ст. Лефтеровъ
учителъ

Мигове,

въ които човѣкъ живѣе . . .

(Продължение отъ брой 5).

Покрай своята работа, тѣ намираха време и за самообразованието си.

Въ този дивенъ, но отдалеченъ отъ културнитѣ центрове кжтъ, липсваха постиженията на човѣшкото творчество: театъръ, кино, опера и пр. Въ замѣна на това, за задоволяване на духовнитѣ си потребности, съзерцаваха величавитѣ върхове на планината, които ту намусени, обгърнати въ мъгли, следѣха тѣхното дѣло, или пъкъ, плунали въ слънчево сияние ги приветствуваха.

Не по-малка радостъ изпитваха и при получаването на пощата. Тя се състоеше: Списания — научни и литературни, вестници, нѣкоя нова творба на нашъ или чуждъ авторъ, писма, окръжни и нищо повече.

Настѣпваше празникъ на душата. Развълнувани, тѣ поемаха съ цѣлото си същество съдържанието имъ, готови въ единъ мигъ да вкусятъ отъ благословената „манна“ на духътъ.

Само при съгласуване човѣшкото творчество съ живота на Божествената Природа, се постига хармонията на духа.

И тѣ се отдаваха въ прегръдкитѣ на тази вечна наслада.

Свежата пролѣтъ и топлото лѣто отдавна бѣха минали въ бѣ безпредѣлността на времето. Гжсти оловени, облаци покриха небето. Тежка, тъмна мъгла припадна по планината.

Настѣпи есенъ. Кѣситѣ дни се нижеха неусетно. Една утринъ окото зърна, бѣла снѣжна покривка тамъ, кждето преди месеци кипѣше усилената работа. Тя намаля и голѣма частъ отъ работинцитѣ бѣха освобождени.

Оставаше да се дълбаятъ още 8 километра по най-голѣмиятъ наклонъ на планината.

Голѣмитѣ прѣспи, снѣгъ, нестихващиятъ зименъ вой на вѣтъра, забавяха работата. Тогава настѣпваха дни на почивка, на ловъ и бѣседа около искрящиятъ огънь.

Бай Тодоръ, секциониятъ пошалйонъ, почервяля отъ жуленето на студениятъ вѣтъръ, отрупанъ съ снѣгъ влезе въ тѣхното жилище. Заканвайки се на вѣтъра, който му препречвалъ пътя и го шибалъ немилостиво, той не можеше да дойде на себе си.

Нашитѣ приятели го поканиха да седне. Поднесоха му топълъ чай. Като глжтна нѣлолко пжти, той се опомни, брѣкна въ дебелата кожена чанта, що висеше на рамото му и подаде препорѣчанъ пликъ Вербову, адресиранъ грижливо.

Той мигновено го разпечата. Каква изненада! Съ затаенъ дѣхъ пречете:

Драги, приятелю! . . .

Нашата среща бѣ случайна. И може би. сега не очаквате редоветѣ ми. Но достатъчна е една среща, единъ мигъ дори, който да свърже душитѣ и да създаде искрено приятелство. Въ самата, моята печаль расте, като си спомнямъ, за ония минути на мълчание, когато сърдцата говориха. Пишете ми, за да превъзмогна теготата. Пишете ми за живота, за предназначението на човѣка. Не мога да забравя словата Ви: Търсете човѣшкото въ човѣка и Вие привеждахте примѣри, подобно на В. Хюго — „И въ калъта има капка бистра вода“. Азъ замечтахъ по тѣзи слова. Въ единъ мигъ заживѣхте въ менъ, като тласнахте душата ми къмъ висинитѣ. Едно ми е тежко: — Ние сме разделени. Но, не! Вие се налагатѣ въ всѣка моя проява.

Простете, че Ви пиша.

Ваша приятелка: Надежда.

Нѣколко пжти препрочита писмото. Спираше се на всѣка дума. Искаше да разбере, нѣщо повече, за лицето, което пращаше тѣзи редове пълни съ искреностъ. Нѣщо нежно, галѣше душата му. Той се носеше по приказни минове, кждето властвува щастieto.

Разбра, че въ житейската борба не е самъ. Нейде далечъ има душа желана, която е готова да дѣли неговитѣ радости и скѣрби.

Когато всички се отдаваха въ прегръдкитѣ на съня, въ тишината на нощта, той се унасяше въ мечти по нея.

По цѣли часове, подпрялъ съ ржка висотото си и умно чело, се мъчеше да долови, какво може да му донесе това приятелство: — успокоение ли

на буйната и неспокойна душа, или нови тревоги по пътя на живота . . .

Най-после реши да ѝ пише.

Драга, приятелко,

Получихъ редоветъ Ви. Изпълненъ съ чувства, които въ този моментъ немога да анализирамъ, ви пиша. Въ Вашето лице намѣрихъ приятелка, сестра. Азъ ви подавамъ ржката си. Откривамъ душата си, за да намѣря въ нея братско съчувствие вашата.

За винаги вашъ приятелъ: Вербовъ.

Нощъ, тайнствена и мрачна се ширеше надъ уморената земя. Вилицата играеше вихренъ танецъ, вато подемаше снѣжинкитъ и яростно ги стелеше по замръзналата земя. Но въ душта му бѣ пролѣтъ. Тя се кжпеше въ слънчеви лжчи.

Вербовъ съзираше, че нѣщо се върши въ душевнитъ глубини на приятелъ си, но не искаше да наруши шепота на мечтитъ му.

Той стана по-мълчеливъ и вдълбоченъ. Седналъ край огъня, очакваше редове отъ нея.

Очакваше ги, така, както се чака слънчевиятъ день.

Мина тежката зима. Настжпи кишна пролѣтъ. Благоухания изпълниха въздуха. Птички унесено зачуруликаха. Погледътъ се носеше по ясно-синьото небе. Леко се дишаше.

Двамата приятели, вървѣха по една тѣсна пътека, въ планината, вѣкови букаци, повалени отъ природнитъ стихии, препречваха пътя имъ.

Тамъ гдето сж били дебелитъ прѣспи, игриви поточета шуртяха. Славей, сгушенъ между храсти-пѣеше. Природата се пробуждаше. Нови желания се пораждаха.

Душата копнеѣеше за красоти и диреше любовта . . .

— Нѣма нѣщо по велико, нѣщо по-желано, но едновременно и по поругано отъ нея . . .

Любувайки се на хубавото време, тѣ, се разположиха край едно напѣпило горско дърво. Снопъ лжчи галиха лицата имъ.

— Г-нъ Вербовъ, колко Ви диряхъ! Съ нескрита усмивка произнесе това, секционниятъ раздавачъ. Имате писмо. Пречувствайки отъ кого е, той се смутъ, но веднага се съвзе и каза:

— Вземи това да се почерпишъ, бай Тодоре, ти си много акуратенъ! При тези думи, той му подаде една банкнота, която той прие, благославяйки:

— Отлични момчета сте вие. Богъ да ви дари щастие!

Разпечата плика. Миризъ на теменуги усети.

Той прочете:

Милий,

Безъ стеснение произнасямъ тази скжпа дума. Не ме упреквайте. Азъ Ви обичамъ съ силата на младостта и пламъка на сърдцето си.

Простете ме: Надежда.

Редоветъ отдавна бѣха прочетени, но той не снимаше очи отъ тѣхъ. Това не очакваше. Наистина, той желаше да бжде обичанъ, но предъ самия фактъ . . . трепна. Предъ него се мѣрна картината: — осжществяватъ се желанията му и е доволенъ.

Двама заживѣватъ унесени въ пролѣтно щастие. Ароматъ отъ рози, воленъ смѣхъ, искрена целувка, съпровождатъ живота имъ.

Но, ето картината се мени:

Безброй голи същества, изтерзани, простиратъ ржце къмъ тѣхъ за парче хлѣбъ. Лицата имъ сж изпити. Гласътъ глухъ и тъженъ. Като чели, изъ дънъ земя изкачатъ. Увеличаватъ се. Очитъ имъ сж ясно сини, мили. Сълзи се мѣркатъ по тѣхъ. Тѣ сж насочени къмъ него.

Иска да имъ помогне. Уви, нѣма съ що.

И въ момента на смущението му, пристжпя, тя царицата на душата. Тя му открива пътя, по който могатъ да вървятъ, за да дарятъ слънчеви дни на тѣзи клети сжщества. . .

— Какво си се унесълъ, Вербовъ? Погледни, какъ се е разшеталъ този мѣничакъ свѣтъ. И Вербовъ, дрѣпна приятеля си къмъ една купчина отъ мрави, които оживено сновѣха напредъ и назадъ, подобно на дисциплинирани войници. На страни, една малка мравка, проявяваше усилие голѣмо, за да вмъкне въ скривалището си зърно, два пжти по-голѣмо отъ нея.

Всички твари зипочватъ новъ животъ.

Но, какво ти е? Защо си напоследъкъ така унесенъ?! . . .

Какво ти носи това писмо, та можа да те откъсне отъ дивнитъ природни красоти, които ни заобикалятъ, отъ кипежа на живота?! . . .

Вербовъ не отговори нищо. Разбра, че много се унесе.

Цѣла нощъ не спа. Нейниятъ образъ не му даваше спокойствие. Въ стремежа си да свърже живота си съ нейния, се изпречваха угнетяющи мисли. Най-после следъ усилена душевна борба той стана и излезе вънъ на открито. Небето бѣ обси-пано съ безброй звездици. Гробна тишина царѣше.

Успокоенъ отъ властващата хармония, той влезе въ стаята и се отдаде на съня.

На следната сутринъ, несмушаванъ отъ нищо ѝ писа: — Азъ те обичамъ съ пламъка на буйното си сърдце. Ако словата ти сж изкрени и рожба на сърдцето ти, готовъ съмъ да слея сждбата си съ своята.

Житейскиятъ ми пжтъ е стрѣменъ. Ако си силна и стоишъ надъ суетността на деня, ела, за да съединимъ усилията си, за служба на обществото.

Ако ли не — прости и ме забрави:

Твой Вербовъ.

Минаха се три лѣта. Линията бѣ построена и пусната въ движение. Заради усърдна работа, два-мата приятели, бѣха представени отъ инженера за награда. Грандиозното предприятие бѣ довършено, благодарение упоритостта на всички, а най-вече на нашитъ приятели. Това на всѣка крачка подчертаваше инжинесътъ, човѣкъ искренъ и всецѣло отдаденъ на службата си.

Радваха имъ се и работниците, поради тѣхното братско отнасяне и подкрепа.

Една приятна вечеръ, работниците на тѣлпи, тѣлпи се събираха, около една широка площадка.

Погледитъ имъ очакваха.

Ето, застаналъ срѣдъ тѣхъ, Вербовъ имъ говори за „дългътъ на гражданитъ, къмъ Родината.“ Думитъ му се лѣеха сладко, мисълта спокойна. Накрая подчерта следнитъ мисли: — Примѣръ за изпълненъ дългъ представлявате и вие. Съ непоси-

лень трудъ пробихте недрата на планината, по която днесъ лети желѣзницата. Тя ще носи икономическата мощъ на нашето Отечество. Азъ Ви поздравявамъ. Предъ Васъ, изказвамъ обичта, която съхранявате въ душитѣ си къмъ нашия любимъ инженеръ, виновникъ на това дѣло. Всѣки въ своята областъ, изпълни своятъ дългъ!

Ура! Да живѣятъ нашитѣ просвѣтители, процепиха въздуха хиляда гърла. Да живѣятъ!!... Възторжено акламирахъ работницитѣ.

Дчамата приятели, трогнати до сълзи, захриха събранието. Този пътъ, тѣ се отправиха къмъ секционното здание, за да поднесатъ благодарноститѣ и привѣтствията отъ свое име и отъ страна на работницитѣ.

По пътя оживено разговаряха:

— Могатъ да се тласнатъ къмъ творчество, тѣзи чада на балкана, да създаватъ блага за родната страна. Въ тѣхъ има желание за работа. Нуждаятъ се отъ съчувствие и подкрепа, и нашата интелигенция е длъжна да имъ го даде. Нуждни сж личности съ голѣма обичъ къмъ Родината, като нашия инженеръ. Какъвъ дѣлови и едновременно изпълненъ съ любовъ човѣкъ е той! — повтаряше Ведровъ. Азъ го обичамъ! О, и азъ! Въ тази среда се преродихъ. Да бжде благословенъ часътъ, въ който ме доведе тукъ! — каза Вербовъ.

Ето и зданието се зададе. Влизатъ.

Каква изненада! „Тя,“ беседва съ инженера.

— Вербовъ, имате гостенка, която, ето часъ откакъ ви очаква.

А, Вие, драги Ведрозъ, можете да се запознаете съ госпожицата, следъ това, моля, заповѣдайте въ канцеларията по служебна работа. И преди Вербовъ да се опомни, той се поклони и се отдалечи. Безъ да се смуцава отъ присѣтствието на Ведрова, тя се хвърли въ обятията му.

Дадоха воля на чувствата си. Въ мълчанието говорѣха. Вербовъ се опомни и потърси приятелътъ си. Той следѣше скицитѣ що висѣха въ дъното на стаята. Ела, драги приятелю, да те запозная съ моята другарка. Той я представи. Ведровъ укорително му каза:

— Сега еднамъ те разбрахъ. Желая ви всичко хубаво!...

Следъ това се упъти при инженера.

Свещеника благослови тѣхния съюзъ. Тя бѣ весела, като птичка. Взирайки се въ хубавитѣ му черни очи шепнеше: — Милий, живота се нуждае отъ искренъ смѣхъ. Нека бждемъ негови носители.

Той я гледаше доволенъ, възроденъ.

— Чуденъ човѣкъ си Вербовъ — твоитѣ мечти ти носятъ щастие! Искрено се радвамъ! Поздравявамъ те. Ще следвамъ примѣра ти. Сега, прощай, трѣбва да се раздѣлимъ.

Поради привършване на работата, последва заповѣдъ за размѣстване на персонала

Хиляди ржце прашаха привети къмъ своитѣ просвѣтители. Вербовъ застаналъ на платформата на влака, рамо до рамо съ своята мила, усмихнатъ говореше: — Сега въ трудното дѣло не съмъ самъ.

Влака профуча и се понесе, като носѣше щастieto къмъ нови мѣста.

Край.

Петъръ Изъ Търновски

Адвокатъ и публицистъ

Водителя на немския воденъ спортъ.

Екселенцъ Теодоръ Левалдъ е личностъ, която въ качеството си на председател на Александъръ Фондъ Хумболдовата фондация въ Берлинъ е способствалъ на мнозина българи да получатъ стипендии, за да завършатъ висшето си образование или специализация въ немскитѣ висши училища. Нашъ приятелъ, но извънредно скромненъ, ето защо, не е известенъ на нашето общество...

Поводъ да напиша, долнитѣ редове ми дадѣ случая по тържественото отпразднуване 70 годишния юбилей на 18 м. м. не само като *водителъ на немския спортенъ святъ, но и като държавникъ*. На него лично се дължи и отпускането за първи пътъ три степенции по за три години на бѣлгарски студенти да следватъ въ висшето училище за физическо възпитание въ Берлинъ.

Роденъ на 18. X. 1860 г. въ Берлинъ. Баща му Ото Левалъ е билъ адвокатъ при Върховния кас. сждъ въ Берлинъ. Срѣдното образование завършилъ въ 1877 год. при Фридрихъ Вилхелмовата гимназия. Още като 13 годишно дете е изгубилъ баща си, поради което неговото възпитание се дължи на майка му. Следвалъ е правото въ Хайделбергъ, Лайпцигъ и Берлинъ. Презъ лѣтото 1882 год. е издържалъ държавния си изпитъ. Отъ 1883 — 85 година е билъ на военна служба и следъ подаване оставка постъпилъ на държавна служба въ Каселъ като членъ сждия, което е било и неговия идеалъ. Наскоро бива преместенъ въ Берлинския окр. сждъ. Тукъ проявява своя организаторски талантъ и заедно съ директора на полицията Фонъ Козерипъ, въ послѣствие пруски министъръ и нѣколко други негови близки хора, между които и Графъ Вестдартъ, основава държавенъ клубъ за воденъ спортъ. Презъ октомврий 1891 год. бива преместенъ като помощникъ началникъ при пруското вътрешно министерство. Въ 1893 г. бива командированъ на свѣтовното изложение въ Чикаго, гдето престоява 4 месеца. Поради познанията, които добива презъ четири месечното си престояване въ Америка, въ 1896 г. председателствува немската делегация при парижкото изложение. Следъ това предстоява 1 година въ Парижъ и дори отпуската си използва за пътуване до Египетъ и Гърция. Между другото, презъ 1898 година Левалъ бива провъзгласенъ за таенъ държавенъ съветникъ. Следъ завръщането си отъ Парижъ, той продължава да работи въ тази насока, плодъ на което е експедицията му за южния полюсъ, основаването на много научни институти, като на примѣръ института за изследзание на землетресенията, сеизмологическа и метеорологическа асоциация, международнитѣ бюро за научна литература и други национални и интернационални научни предприятия. Презъ 1904 г. бива провъзгласенъ за държавенъ секретаръ въ Сенъ Люи, гдето работилъ 1 1/2 година и можалъ съ достойнство да защитава немскитѣ интереси при третата Олимпиада. Презъ 1906 и 1907 г. взима активно участие по постройката на цепелинитѣ. Известно е на чителитѣ, че днесъ най-много се говори за графъ Цепелинъ и Д-ръ Екенеръ. Левалдъ билъ държавенъ комисаръ при приемането на първия цепелинъ и успѣва по-късно да прокара основаването на немския възду-

хоплателен институт „Адлесхов“ при Берлин. Въ 1910 год. бива провъзгласен за директор на министерството на вътрешните работи. При все и претрупан с много работа, той продължавал да работи за спорта и виновник е за участването на Германия въ олимпиядата въ Стокхолмъ. На него се дължи прокарването на 6-та олимпияда въ 1916 год. да стане въ Берлинъ, поради което той успява презъ 1914 год. да издействува една сума отъ 220,000 марки за спортното дѣло. Съ обявяването на общо европейската война на Левалдъ бива повѣрено управлението на Полша и Еелгия. Въ 1917 година бива провъзгласен за държаванъ подсекретаръ въ Райхсампта и скоро следъ това става истински таенъ държавенъ съветникъ съ титла Екселенцъ. Следъ погрома на 9 ноемврий 1918 г. Левалдъ остава на служба, работейки при обявяването на немската република презъ лѣтото на 1919 година въ Ваймаръ. Сжщо — взима участие при преговоритѣ въ Версайлъ, по въпроса за Рейнъ. Председателя на републиката Ебертъ му е изказалъ най-гореша благодарностъ за правилната защита на Рейнската кауза. Въ 1919 година Левалдъ поема *председателството на немската държавна комисия за физическото възпитание (Дойчесь Райхсасиушь Фюръ Лайбезубунгенъ)*, като поема вече преработениятъ отъ неговия предшественикъ Фонъ Димъ планъ, за постройката на едно немско висше спортно училище и успява да го прокара. Презъ ноемврий 1921 година той напуска държавната служба следъ 30 г. дейност. Освободенъ отъ държавни задачи, той ималъ възможностъ да се отдаде на спортното дѣло и действа при постройката спортното висше училище въ Берлинъ. Презъ 1925 год. Левалдъ бива избранъ въ международния олимпийски комитетъ. Въ 1927 година при спортната конференция въ Монако бива избранъ като седми членъ на изпълнителния олимпийски комитетъ.

Екселецъ Левалдъ е страстенъ и убеденъ борецъ и не се уморява чрезъ устна и писменна пропаганда да застъпва висшитѣ цели на спорта.

При основаването на немския музей („Дойчесь музеумъ“ въ Мюнхенъ), при подреждането на държавната архива на техническо химическия държаванъ институтъ, основаването на държавенъ геодезенъ институтъ, е взелъ активно участие. Освенъ това въ 1918 год. бива избранъ за председател на Германския националенъ музей въ Нюренбергъ. Той е поелъ сжщо председателството на основаното презъ 1925 г. Александъръ Фонъ хумболдовата фондация, която има за целъ, особено талантлив чуждестранни студенти — академици, да улесни тяхното следване въ немскитѣ висши училища. Той е членъ въ кораториума на Кайзеръ Вилхелмъ, институтъ за физиология на работника и изследване художественната ценностъ на библиотеката „Херциана“. Той е председател на дружеството за издръжка на Художествено-историческия институтъ въ Флоренция. Съ настоящето изпълняваме нашия дългъ на искрена благодарностъ и признателностъ къмъ Екселенцъ Теодоръ Левалъ, не само като *водител на немския държавенъ спортъ, спортната младежъ*, на държавника и човѣка, но и като нашъ приятелъ, който въ качеството си на председател на Александъръ Фонъ Хумболтъ Щифтунгъ, е спомогналъ на мнозина българи — академици, да получатъ степендия и следватъ въ немскитѣ университети, или да се специализиратъ по нѣкой отраслъ на науката.

Поздравяваме юбиляра по случай 70 годишнината отъ рождението му и пожелаваме дълъгъ животъ, за да продължи своята дейностъ, която е минала границата на своята родина. Ето личностъ, която за дълго време още ще може да допринесе на мнозина български академици да вкусятъ отъ плодоветѣ на немската култура, въ най-широката смисълъ на думата.

Дим. Динковъ

„Лили!...“

(Разказъ)

(Продължение отъ брой 5-й)

Внезапно братовчеда извика „Ето, бай Иванъ идва!“ Надникнахъ презъ единствения прозорецъ на хижата и действително по пътеката която водеше къмъ насъ, се движеше единъ човѣкъ облеченъ въ вехта капитанска униформа отъ нашия търговски флотъ. Вървеше бавно, като се клатушкаше на две страни. За да дойде въ хижата трѣбаваше да мине край нашата лодка. Всички го наблюдавахме. Мислехъ, че ще мине край нея безъ да я забележи, обаче, случи се тъкмо обратното. Отчалецъ още той я видя, като я наближи отби се при нея и внимателно я прегледа. После, отдръпна се на страна, обгърна я съ погледа си и дълго я гледа така. Най-подиръ, като че-ли, дълбоко въздъхна и тръгна къмъ насъ.

Очаквахъ да видя грубъ и суровъ морякъ, който веднага ще вземе да вика и крещи за разни дребни работи. Обаче, нищо подобно. Той бѣше извънредно учтивъ и внимателенъ. Говореше спокойно и увлекателно. За „Лили“ нищо не спомена.

Очитъ му гледаха кротко, съ угасналъ блѣсъкъ. Косата около слепитѣ очи бѣше преждевременно посребрена, изглежда отъ силни душевни изживявания. Лицето му правилно, не много пълно, добре избръснато, съ костюмъ вехтъ, но сполучливо изтърпенъ и огладенъ. Точно възрастта не можеше да се опредѣли, но изглеждаше на около 30—35 годишенъ.

Времето бѣше се поправило и слънцето усмихнато грѣеше. Нѣмаше нито едно облаче. Само морето още бучеше и неуморно обливаше брѣга съ буйнитѣ си пѣнести вълни.

Въпреки че бѣше влажно, обедвахме вънъ. Презъ време на обѣда направи ми впечатление, че бай Иванъ съ особено удоволствие разправяше разни свой приключения, кждето за обектъ служиха само виното и женитѣ.

Следъ обѣда, бай Иванъ и братовчеда влѣзоха въ хижата за да приготвятъ вждицитѣ, тъй като надвечеръ искаха да излѣзатъ да ловятъ риба, за когато предполагаша да спре вълнението. Останали на самѣ съ бай Колю, който бѣше станалъ твърдѣ словоохотливъ (изглежда отъ изпитото презъ време на обѣда вино), непрестанно бѣбреше. Решихъ да използвамъ отсъствието на двамата и науча нещо по съществено отъ него за „Лили“, за това запитахъ:

— Бай Кольо, познавашъ ли добре Лили?

— „Кой, азъ ли да я познавамъ! Разбира се, И то много добре. Ехъ, че славни дни бѣха тогава! Вечъ петъ години, а какъ бързо минаха тѣ! Сжпни спомени! Тогава бай Иванъ бѣше комендантъ на нашия търговски параходъ К. По случай

бракосъчетанието си, бѣше купилъ и кръстилъ на нейно име тая лодка, която сега притежава Вашия приятелъ. Какъ минаха тия петъ години! Какви неприятности преживѣ той презъ това време! Туй което нему се случи въ този кжсъ периодъ време, надали има човѣкъ да го е изживѣлъ презъ цѣлиятъ си животъ. Карьерата му, семейното му огнище, приятели, всичко туй изчезна като димъ. Отъ разкошна хубава кжща, сега живѣе въ тая хижа. Отъ комендантъ на корабъ, сега стана рибаръ. Сждба! Думалъ сжмъ и сега пакъ ще повторя: човѣкъ самъ кове сждбата си. За всичко що го сполетя, самъ той е виновенъ, за туй защото много скоро делейлира отъ правия пжтъ на живота. А веднажъ делайлирашъ ли, катастрофата е неизбежна. Причинитѣ за това: виното и женитѣ. Ти си младъ, за туй, като по възрастень ще ти кажа: Пази се отъ жени и вино! Това знамъ отъ дълга житейска опитностъ“ — обърна се бай Колю къмъ менъ. Запали цигара и пакъ така разпалено продължи:

„Униженъ, презрянъ, отбѣгванъ отъ приятели и роднини, той понисаше всичко. Но не бѣ всичко туй. Единъ хубавъ день, неговата любима Лили, следъ като продала кжщата, вилата, лозята му и пр., забѣгнала съ другъ. Това бѣше нова, по страшна катастрофа. Тя го сломи. Легна боленъ. Тоя пжтъ се почувствува по силно засегнатъ. Поругана бѣше семейната му честъ! Тукъ, въ тая хижа, три месеца той не стана отъ леглото си. Тресеше го. Единственъ азъ, грубъ морякъ, оставихъ на страна лични интереси и споделихъ сждбата му. Подъ моитѣ грижи той пакъ закрепна. Да, тъй се унищожи едно щастливо семейно огнище.“

Бай Колю се позамисли. Лицето му се бѣше набръчкало. Той смукна още веднѣжъ дълбоко отъ догарящата си цигара и като сниши гласътъ си добави:

„Той твърде много страда. Всѣки припомненъ споменъ наранява болното му сърдце, дразни и го прави нетърпимо нервень. Всички предмети които биха напомнили нейното съществуване сж унищожени, или продадени. Умразата, ненависта, разяждатъ душата му. Силната любовъ се обърна въ силна умраза. Даже веднажъ, ако имаше средства, възнамѣряваше да отиде да я намѣри и си отмжсти. Попитахъ го: какъ ще си отмжстишъ? Отговори ми: „Ще я убия.“ Ехъ, казахъ си на ума, добре че нѣмаме пари, иначе не е за чудене ако го извърши.“

Още много би говорилъ бай Колю на сжщата тема, ако не бѣше една компания, отъ две дами и двама кавалери, които слизаха къмъ брѣга. Компанията бѣше въ много весело настроение. Говореха високо, викаха, смѣха се и ехото имъ се сливаше съ монотония ромонъ на вълнитѣ.

Направи му впечатление, че дамитѣ пушеха. Проследи ги съ очи и клатейки глава добави: „Лоши времена дочекахме, лоши“ — и бай Колю се замисли. Дамитѣ заслизаха по стѣпалата на пристана, за да се качатъ въ една лодка, съ която искаха да се разходятъ. Първата отъ дамитѣ влезе въ лодката и въ момента когато втората стѣпа върху

борда на сжщата, който беше влаженъ вследствие валелия дѣждъ, една вълна надигна лодката, тя изгуби равновесие, подхлъзна се и падна въ водата, която веднага я обгърна въ студениотѣ си обятия и я скри отъ погледитѣ на всички.

Настана суматоха. Всички викаха помощъ! . . . помощъ! . . . но никой не се решаваше да се хвърли въ водата и я спаси. Отъ шума който се вдигна излѣзоха на вѣнъ бай Иванъ и братовчеда и следъ като узнаха за случката, като хали се затичаха къмъ мѣстото. Показаха имъ кжде падна дамата и първи бай Иванъ съ пълна самопожертвувателностъ полетя къмъ водната стихия. Следъ него скочи и братовчеда. Прибѣгнахме и ние къмъ пристана. Не се мина половинъ минута и бай Иванъ изплава надъ повърхността, като съ едната си ръка крепеше дамата, изгубила вече съзнание. Прихвана я по добре и когато се готвеше да заплава вече къмъ пристана, погледътъ му внезапно се впи въ лицето на дамата, цѣлъ потрепера и като ужилень пусна тѣлото. Мигъ и двамата почнаха да потъватъ, но веднага пакъ я прихвана и извлече я надъ повърхността и така се задържа 25—30 секунди, сѣкашъ въ недоумение какво да прави. Виждаше се ясно, че въ него ставаше нѣкаква борба. Докато съ недоумение следѣхъ движенията на бай Ивана, усетихъ една треперяща ръка хвана моята и ме дръпна на страна. Това бѣше бай Колю, почти съ присипналъ гласъ той ми пошепна: „Това е Лили! Бързайте, отнете му я, той ще я убие!“ Погледнахъ въ водата, бай Иванъ съ всички сили плаваше съ товара си къмъ брѣга. Излѣзалъ на сушата бай Иванъ съ опитността на лѣкарь почна да й предизвиква изкуствено дишане. Той не жалеше трудъ, енергия, облекло и всѣчески се мжчеше да я спаси. Излѣзе и братовчета отъ водата и помогна му и той. Не мина много време и дамата отвори очи, първомъ съ блуждающъ погледъ изгледа всички и най-подиръ спрѣ погледъ върху бай Ивана. Погледна я и той. Два погледа бѣха устремени единъ въ другъ! Въ две души забушуваха урагани! Отъ нейнитѣ очи се търколиха две сълзи. Погледнахъ бай Иванъ. Сълзитѣ бѣха и въ него готови да бликнатъ. Изглежда предугади безсилието си, че не ще може да ги удържи, погледна къмъ земята, погледна къмъ хижата, наведе се, взе на ръце „Лили“ и полетѣ съ тежкия си товаръ къмъ хижата. Дамата и господата отъ компанията бѣха изчезнали.

*
**

Студентъ Януарски день. Тъмно-оловеното небе намръщено гледа къмъ земята. Остъръ северень вѣтъръ подухва и щипи лицето, ушитѣ и носа. Дамата съ братовчеда бѣхме излѣзли край брѣга за ловъ на диви патици. Отбихме се нарочно въ хижата да видимъ бай Ивана и да се постопимъ. Тамъ заварихме нѣколко души рибари, които плетѣха мрежитѣ си. Попитахме за бай Ивана. — „Той още презъ месецъ Септемврий м. г. напусна хижата и сега живѣе въ града наедно съ госпожата си. При тѣхъ е и бай Колю“ — отговори добритѣ рибари.

Край.

Петър Иван Търновски
адвокатът и публицистът

Варненския общински театър.

Винаги въ колонитѣ на списанието сме давали отзиви за умѣлата режисура, добрата игра на артиститѣ, ансамбла съществующъ поотдѣлно въ всѣка ноза пиеса. Просто невѣроятнo е, като кажа самата истина, а особено за онези, които сж присѣтствували на всѣко представление, за да потвърдятъ, че не е преувеличено всичко, което се отнася за театралния животъ на Варна.

Въ единъ толкова краткъ периодъ отъ време, т. е. отъ 3 октомврий до днесъ, въ единъ малкъ провинциаленъ градъ като Варна, осемъ нови пиеси (Люти клетви, Писмото, Топасъ, Бедна като черковна мишка, Океана, Метреса, На смесения плажъ и Ще станели Полетъ порядачно момиче) и при това много успѣшно изнесени на сцената, говорятъ най-краснорѣчиво за сполучливия изборъ на пиеситѣ. . . Всички нови пиеси както по съдържание, тъй и по игра и изпълнение ни се представятъ и се развизатъ съ усилено темпо и то кресчендо. . .

Всѣки зритель при всѣка новопредставена пиеса изпитва все по голѣма и силна естетична наслада и поука, почти за всички слоеве отъ обществото. . .

Ако всѣки провинциаленъ театъръ представя на сцената толкова нови пиеси, най-грижливо подбрани и изпълнени, това е гордостъ за нашето театрално и сценично дѣло. . .

Повече отъ 15 пѣти се представи многоизвестната французка пиеса „Метреса“ въ 4 действия, отъ Шарль Море.

Първото действие почва при спусната завеса съ увертюрата на опера „Кавалерия Рустикана“, изпълнена вѣщо отъ оркестра на 8 пѣхотна дружина, подъ диригентството на новия капелмайсторъ, г-нъ Парванъ Николовъ. Въ оригинала на пиесата това не е предвидено. Второто действие почна и свърши при открита сцена, като се изпълниха много добре следнитѣ музикални композиции: 1) Сень Питорескъ отъ Масне; 2) Ла Хорра Прече-танго; 3) Поема отъ Сибитъ; 4) Родригенъ Пена-танго; 5) Аудио Мочачосъ — танго и др.

Съ вдигането на завесата въ първото действие до спущането на последната въ края на четвъртото действие, артиститѣ чрезъ своята игра непринудено съсредоточиха вниманието на зрителитѣ въ препълнения салонъ, като дадоха пълна илюзия, че това не се разиграва на сцената, а въ реалния буенъ и разнообразенъ животъ на столицата на Франция, всесвѣтския Парижъ, гдето се стичатъ масово посетители отъ всички народи и краища на земното кълбо. . .

Публиката заслужено аплодираше въ края на всѣко действие артиститѣ. . .

Ето съдържанието на пиесата: Баронъ Рейно (играна отъ Ж. Оджаковъ) е ангажиралъ въ нещастни спекули капиталитѣ на д-во „Народна економия“ и е губилъ милиони въ петролни предприятия. Разорението е неминуемо и д-вото е въ невозможностъ да изплати своитѣ купони. Несъстоятелността на банка Рейно ще предизвика наказателни санкции противъ управителния съветъ на д-вото. Баронъ Рейно е изоставенъ отъ всичкитѣ си влиятелни приятели, но той държи въ ржцетѣ си Андре Моранъ (изпълнява Г. Георгиевъ), секре-

таръ на министерския съветъ. Рейно е притежателъ на нѣколко документи компрометиращи Андре Моранъ, лидеръ на демократическата партия и вѣроятенъ председателъ на министерския съветъ. Ако тия документи се явятъ въ печата, неговата политическа кариера ще се опропасти. Притежавайки тѣзи документи, Баронъ Рейно иска да принуди Моранъ да нареди забавяне на сждебното дирене до като си оправи забърканитѣ смѣтки. Той иска да принуди и жена си да му помогне въ това, да използва влиянието ѝ надъ Моранъ, на когото тя е любовница — метреса. . . Намеренията му сж осуетени и претовареното му и измжчено сърдце се прѣсва преди да дойде разорението. . . Документитѣ оставатъ у Жанъ Даниелъ (играе Хр. Диневъ), секретаря на Рейно и трѣбва да се предадатъ въ сжда слѣдъ смъртта на барона. Това бѣ предизвикало скандалъ, който ще унищожи Андре Моранъ. Даниелъ е честенъ и неподкупенъ, но поради любовта му къмъ Мари Терезъ (изпълнявано отъ г-жа Цв. Оджакова) г-жа на Рейно, той ѝ връща книгата. Катастрофата е настѣпила, а ударътъ е най-тежъкъ за Мари. Нещастна и презряна, тя е настанена на лечение, въ санаториумъ. Даниелъ я обича и винаги е при нея. Тя не може да забрави Моранъ, но е принудена да скѣса съ него, за да не му пречи въ политическата кариера. Даниелъ е много внимателенъ и тя ще заживѣе новъ животъ, скроменъ, далечъ отъ разкошнитѣ парижки салони. . .

Въ нашия политически, банковъ и общественъ животъ сме наблюдавали сцени на мѣстна почва, както и такива отъ „Топасъ“. . . Имаме много интересни реплики: Едни работятъ за хлѣбъ, а други трупатъ пари; азъ съмъ напълно отвратенъ отъ висшето общество; обирачи на дребни спестявания; нередовности, които вършатъ всички; вие ми отнехте любовника; красивитѣ жени сж голѣми тиранки; да, азъ съмъ метреса на Моранъ; азъ обичамъ Моранъ, той е моето щастие; вие ми отнехте жената. Не желая да се разорявамъ за Вашето щастие и т. н.

Завършвайки настоящата статия дължа да отбележа, че трѣбва да се положатъ максимумъ усилия за по-скорошното довършване на театралната сграда, като се модернизира въ пълната смисълъ на думата. . .

Трѣбва да благодаримъ за добрата постановка на пиесата отъ страна на Директоръ-режисьора г-нъ Яневъ, играта на всички артисти, а особено на г-жа Оджакова, г-нъ Оджаковъ, Георгиевъ, Диневъ, Богдановъ и др., както и на Диригентъ-оркестра г-нъ Парванъ Николовъ.

Желателно е при третия звѣнецъ публиката да е на мѣстото си, а закжснѣлитѣ да чакатъ вънъ, при затворени врати. Да се пази тишина отначало до края на всѣко действие. . .

Пожелаваме и осемтъ нови пиеси да бждатъ видѣни отъ всѣки гражданинъ, като ни се представятъ все нови и по-съдържателни, както до днесъ е вършила управата на театъра.

Нѣкои отъ пиеситѣ съмъ виждалъ въ чужбина и прави честь на артиститѣ за добрата игра. Декоритѣ сж, обаче, много скромни. . .

Съ вдигане на завесата въ първото действие до спущането на последната въ края на 4 действие, артиститѣ чрезъ своята игра непринудено съсредоточиха вниманието на зрителитѣ въ препълнения салонъ, като дадоха илюзията, че това не е на сце-

ната, а въ реалния, буенъ и разнообразенъ животъ на столицата на Франция. . .

Подобни пиеси при такава игра могат да не слизатъ отъ сцената на всѣки театъръ, а да фигуриратъ винаги въ репертоара на който и да е художественъ театъръ.

Всѣки гражданинъ трѣбва да види не само тази пиеса, но и всички до днесъ представени отъ общинския ни театъръ, за да се увѣри, че не само въ Европа, гдето сме имали случаи да виждаме въ няколко държави добъръ подборъ на пиеситѣ въ репертоаритѣ на театритѣ съ свѣтска известностъ, както и играта на артиститѣ отъ първа величина, за да дойдемъ до следното логическо заключение: Въ България въ театритѣ въ София и провинцията въ репертуаритѣ фигуриратъ добри пиеси и нѣкои отъ нашитѣ артисти играятъ наравно съ артиститѣ съ свѣтска известностъ. . .

На смѣсеня плажъ, комедия въ 4 действия, сцени отъ курорта Варна, отъ известния нашъ Драматургъ Костовъ, играна съ голѣмъ успѣхъ. Всѣки има пълната иллюзия, че е въ Варна на модерната морска баня при разкошния плажъ, не само на Черно море, но и на Балканитѣ.

Декоритѣ сж много сполучливи!

Играта на артиститѣ е незаменима.

Най-добрата реклама за варнененскитѣ бани и Черно море е тази пиеса. . .

Желателно е общината, която до сега е проявявала голѣмъ интересъ и грижи къмъ банитѣ, да разпореди Варненския общински театъръ да направи обиколка изъ цѣла България, за да видятъ всички хубоститѣ на морскитѣ бани, удобствата и прелеститѣ на Черно море. . .

Д-ръ Кирилъ Йордановъ Ганевъ.

Особеноститѣ на морския климатъ.*)

Кой не е билъ на морския брѣгъ? Той е много загубилъ. И само той не е изпиталъ онова приятно чувство, което всѣки изпитва въ време на пребиването си до морето. . .

Българино! Иди запознай се съ своята далечна родина — морето. То, съ всичкитѣ свои красоти и страхоти е нашата далечна татковина. Въ неговитѣ дълбочини се е зародилъ живота. Тамъ въ дѣното морско се е родила и заживела първата клетка. А нашето тѣло, всички ние сме направени само отъ клетки. Следователно, ние сме родени въ морето.

И действително: пребивайки до морето, дишайки кристалия му въздухъ, печейки се на златното му слънце и наслаждавайки се на безкрайния му ширъ, ние изпитваме сжщото онова чувство, което всѣки изпитва, когато следъ дълго и далечно скитане, се повторно завръща въ родината си.

* *

Да видиме сега въ що се състоятъ тѣзи особености на морския климатъ и где именно се криятъ тайнитѣ на това облагородяващо и чудеса твореще въздействие.

Интересътъ къмъ морето и неговата лѣковитостъ е билъ голѣмъ още въ най древнитѣ времена. Още тогава неговитѣ лечебни свойства сж били,

*) Изъ книгата му: Варна какво, какъ и кога лѣкува.

макаръ и по-първобитенъ начинъ, използвани. Но едва въ най-ново време, когато медицината се върна обратно къмъ първобитната си форма — природолечението, стана предметъ на особено внимание и проучване.

Такива изследвания именно сж доказали, че 1 м³ въздухъ въ голѣмитѣ индустриални градове съдържа 7—15000 бактерии. До морето тѣ сж 1800—3000, а 30 мили въ морето в 40 м³ сж намѣрени само 13 бактерии! Значи въ морето въздухътъ е почти безъ болестотворни организми—стериленъ. Макаръ и тѣзи подробности да не сж били известни на учения свѣтъ, още въ старо време французитѣ сж строели хирургически болници надъ морето. Резултата е билъ изумителенъ. Всички рани сж здравявали безъ усложнения—инфекция.

* *

По-рано се е мислело, че морскитѣ кжпания сж оня факторъ, който върши тѣзи чудеса. Днесъ се знае обаче самата истина. Това съвсемъ не сж кжпанията и както съ тѣхъ така и безъ тѣхъ можемъ да имаме сжщитѣ добри резултати. Безъ, разбира се, да се отрича тѣхната ценностъ. А истината е, че всички климатически, биологически, физически и химически свойства на морската атмосфера съвокупно ѝ предаватъ онази чудотворна „сила“. Както слънцето, така и климата, кжпанията, вѣтроветѣ и естетичната страна на морелѣтуването сж еднакво важни и ценни.

По високото барометрическо налѣгане и по голѣмата плътностъ на морския въздухъ предизвикватъ единъ приливъ на кръвта отъ периферията къмъ вътрешността. Като резултатъ отъ него приливъ, дишането става по-дълбоко и изобилно въздухъ нахлува въ бѣлитѣ дробове. На кръвта се предлага много повече кислородъ и нейното окисляване (врзване на кислородъ на хемоглобина) става по-пълно. Въобще функциитѣ на всички органи и клетки се засилватъ, а тѣхниятъ виталитетъ увеличава.

Сжщото това изобилие на кислородъ въ въздуха, като окислява кръвта богато, предизвиква увеличение на червенитѣ кръвни телца.

Но не е само това. Морскиятъ въздухъ е изобилно богатъ и съ Озонъ (O³). Благодарение на своето силно окислително действие Озонътъ убива всѣка зараза въ организма и калява много „масторски“ лигавицитѣ.

Споредъ Вебера, морскиятъ въздухъ е наситенъ съ изобилно положително електричество. Земята съ отрицателно. Поради това, постоянни електрически токове „крѣстосватъ“, т. д. к. изъ атмосферата. Менделеевъ пѣкъ твърди, че именно тѣзи постоянни токове образуватъ голѣмото количество озонъ и по такъвъ начинъ химически причисватъ въздуха. Това отъ една страна, а отъ друга морскитѣ вълни поглѣщатъ жадно образувалия се въгледвуокисъ. И така, ние имаме на морския брѣгъ 10 пѣти по-малко въгледвуокисъ отколкото на вътре въ сушата. Ето отъ где идва идеалната чистота на морския въздухъ. Но не само това.

Въ сжщия този въздухъ има още други тайни, които му предаватъ тази „вълшебностъ“. Това сж прѣснатитѣ и суспендирани въ него многобройни частици отъ йодисти, бромисти и др. полезни за организма соли. Нему се преписва и известно радиоактивно свойство. А това е върха на идеалното.

Но на морето е и прохладно. Слънцето до морето не грѣе тѣй не поносимо силно. Неговитѣ

топли лъчи се поглъщат от голѣмото водно пространство. Докато пъкъ сжщата водна повърхност и пѣськътъ силно отражаватъ химическитѣ лѣковити *ултравиолетови* лъчи, последнитѣ се много усилватъ. И така съ намалени топлини, не тъй необходими и съ увеличени лѣковити ултравиолетови лъчи, морското слънце се е „преобразувало“ въ единъ мощенъ и ненадминатъ лечебенъ факторъ.

Необходимо е да се знае сжщо така, че това благотворно действие намалява съ отдалечаването отъ морския брѣгъ. Нѣкои автори твърдятъ даже, че на 400 м. отъ брѣга въздуха губи напълно своята лечебностъ. Макаръ това твърдение и да е малко присилено, все пакъ препоръчително е да пребиваваме по възможностъ по близо до брѣга, като сжщевременно не губимъ вѣрата въ излечение, ако по необходимостъ останемъ малко по далечъ отъ него.

Много мислятъ, че пребиваването ни до морето е полезно само при хубаво слънчево време. Напротивъ, редица изследвания и наблюдение сж доказали, че морскиятъ въздухъ е сжщо така лѣковитъ и презъ неслънчевъ день. Облачното и дъждовно време съвсемъ не намалява здравословното въздействие на морския въздухъ и като така сж еднакво цѣнни. Разбира се, липсватъ слънчевитѣ бани като такива.

Kisch даже отрѣча особенното преимущество на У. В. Л. Той двѣрди, че резултатитѣ сж еднакви съ и безъ У. В. Л. Така напримеръ, морелечението е еднакво полезно и дава сжщитѣ резултати, както презъ лѣтото така и презъ зимата. А ксичко това не може друго яче да се обѣсни освенъ съ това, че не само слънцето, а и чистия въздухъ — пребиваването на открито — творятъ.

II.

Слънцелѣчение.

Sol est remediorum maximum. Това е пълненъ изразъ на онова, което би могло да се каже въ часове ораторствуване и би могло да се напише въ стотици страници. Съ тѣзи четири думи е казано всичко онова, що слънцето като лечебенъ факторъ крие въ себе си. Тази максима е била известна още въ древнитѣ времена. Още старитѣ египтяни, гърци и римляни сж използвали лечебнитѣ свойства на слънцето. Тѣ сж строели специални за целта *солариуми*. Въ 1815 год. *Лобелъ*, а въ 1845 год. *Бонетъ* сж обржцали погледитѣ си къмъ този божественъ даръ и сж правили опити да използватъ лечебнитѣ му свойства. Но като рожденна година на Хелиотерапията се смѣта 1774 г., когато францускитѣ автори сж заговорили за това.

Обаче, като баща на слънцелечението се смѣта *природолечителя Рикли*, който ценейки природолечението, е основалъ първото слънцелечебно заведение, съ което е издигналъ сжщото до *култъ*. До тази дата, всичко е било примитивно и за едно модерно слънцелечение не е могло и дума да става. Но едва презъ 1904 г. хелиотерапията е добила наученъ характеръ. Това е времето, следъ единъ периодъ отъ години, когато природолечението е било напълно изоставено и хирургията, resp. ножа е доминиралъ надъ всичко.

Годината 1904 е една памѣтна дата не само въ науката за природосъобразно лечение, но и въ медицината въобще. Презъ тази година настѣпи единъ обратъ въ разбиранията на медицинския свѣтъ и науката — медицина *се върна назадъ къмъ*

природата. Ученитѣ професери започнаха да ценятъ и народната медицина, като, разбира се я поставиха на научна основа. Въ сжщата тази година Rollier et Bernhard сж издали своитѣ първи публикации, за отличнитѣ резултати при лекуването на костната туберкулоза съ слънце. Привърженицитѣ и обожателитѣ на слънцелѣчението сж се неимоверно увеличили, особено следъ като *Финзенъ* конструира своята всеизвестна *финзенова лампа*, съ което се модернизира още повече новата наука.

И колко още перипетии премина тя! Извикано на животъ слънцелечението страдѣ много отъ редица предразсѣдѣци, предположения, ограничения и т. н. Въ първитѣ години на своето сжществуване се е използвало само планинското слънце и то, следъ като е било „пречистено.“ Мислело се е, че лѣчебно свойство притежаватъ само ултравиолетовитѣ лъчи, а всички други видове такива сж биле отстранявани, като безполезни даже и вредни. А това намалявало до висока степенъ лѣчебността на слънцето. Но следъ дълги колебания и борби е могло да си пробие пътъ и обоснованото твърдение, че слънцето въ равнината е сжщо така полезно и че то съдържа по-малко ултравиолетови лъчи, но научно е доказано и фактъ е, че сжвсемъ не сж тѣ единичкитѣ носители на тази слънчева тайна и че тѣхния минимумъ даже и отсѣтствие съвсемъ не сж отъ решаваще значение за благотворното слънчево действие.

Преци, въ сжщата древностъ, слънцето се е използвало, като сж се излагали на него само болнитѣ тѣлесни части. Днесъ наредъ съ локалното загрѣване, прилагатъ се и общитѣ.

Днесъ, за разлика отъ тогава, топлиннитѣ и свѣтлинни лъчи се сжщо така ценятъ, както и ултравиолетовитѣ, макаръ, че последнитѣ биватъ предимствувани безъ да се обаче игнориратъ останалитѣ.

Така че, ние можемъ да кажемъ: хелиотерапията слезе отъ планината въ долината. Тя лѣкува не само туберкулозния процесъ, но и туберкулозния и въобще болния човѣкъ.

* * *

Различаваме видове лъчи въ слънчевия спектъръ. Едни отъ тѣхъ сж видими, други невидими. Нѣкои сж съ по-дълги вълни, други съ по-къси. Споредъ това, нѣкои действуватъ химически, други топлинно а трети свѣтлинно. Нека на кратко бжде казано следното: Най въ лѣво на спектъра се намиратъ *Рениевитѣ* лъчи. Най въ дѣсно лжчитѣ на Herz, които се употрѣбаватъ при радиотелефона. Насъ интересуватъ лежащитѣ въ средата лъчи. А именно ултравиолетовитѣ, червенитѣ и инфрачервенитѣ И тѣкмо на тѣзи свои лъчи слънцето дължи своето биологично действие. Така напримеръ ултравиолетовитѣ лъчи иматъ химическо действие, червенитѣ свѣтлинно, инфрачервенитѣ топлинно. А богатството на тѣзи лъчи опредѣля и „дѣеспособността“ на слънцето. И колкото повече ги притежава, толкова е то по-лековито. Не трѣбва да се забравя, обаче, че не всички лъчи отиватъ до мѣстоназначението. Една голѣма частъ отъ тѣхъ се губи, тѣ се поглъщатъ отъ тази или онази срѣда презъ която минаватъ.

Така че, богатото на „лѣчебни“ лъчи слънце може да обеднѣе преди да е стигнало нашето тѣло и така имаме незадоволителни резултати. По тази именно причина, необходимо е да се знае следното: (Следва).

Състезание въ океана на най-големите параходи.

Най-големите пътнически презокеански параходи на света сж английския „Мавритания“ и германските „Бремен“ и „Европа.“

Първоначално „Мавритания“ държеше рекордъ на бързина и носеше „синия бант“ на Атлантическия океанъ, обаче, при последното едно състезание съ „Европа,“ първият е загубилъ първенството си.

При последното си пътуване отъ Еврѳпа за Америка „Мавритания“ излѳзалъ отъ Шербургъ 15 минути по-рано отъ „Европа.“ Следъ два дни пътуване въ океана „Европа“ настигналъ „Мавритания.“ Двата парахода вървели съ пъленъ ходъ единъ до другъ. Състезанието дало резултатъ, че „Европа“ изпреварилъ и пристигналъ въ Нью-Йоркъ 7 часа по-рано отъ „Мавритания.“

Когато двата парахода биле редомъ въ океана, пътниците на „Европа“ изкочили на палубата и съ ревъ приветствували победата на „своя“ параходъ, обаче, коменданта Ионсенъ, помолилъ да не изразяватъ тъй бурно своя възторгъ.

— По младата сестра не може да омаловажава заслугите на по-старата. казалъ той.

— Азъ всѳкога съмъ питаелъ и сега питая дълбоко уважение къмъ „Мавритания“ — този превъзходенъ параходъ, който остава такъвъ въпреки възрастта си.

ДРУЖЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ.

Презъ месецъ декемврий 1930 г. приети сж за редовни членове на дружеството следните лица: Тодоръ Георгиевъ, Симеонъ Илиевъ Поповъ, Димитъръ К. Димитровъ, Манолъ Ат. Георгиевъ, Михаилъ Първановъ, Теофанъ Г. Стамболиевъ, Юрданъ Николовъ, Юрданъ Ковачевъ, Ангелъ К. Поповъ, С. Цачевъ Толевъ, Антонъ Надарлийски, Оникъ Мекалянъ, Никола Камбуровъ, Тодоръ Н. Тодоровъ, Щерю Савовъ, Недѳлко Гайдариновъ, Петъръ Ив. Търновски, Анастасъ Хараламбиевъ, Иванъ С. Ивановъ, Борисъ Тунчевъ, Юрданъ М. Мариновъ, Атанасъ Бѳлчевъ, Никола Лазаровъ, Ал. П. Христовъ, Димитъръ х. Тодоровъ, Минко Б. Шейтановъ, Ангелъ Тютюнджиевъ, Василъ К. Николовъ, Божидаръ Т. Бояджиевъ, Стоянъ Д. Стояновъ, Георги Димитровъ, Георги Хр. Петровъ, Иосифъ Атанасовъ, Жеко Русевъ, Божко Б. Маневъ и Петъръ Ил. Шиваровъ. Умоляватъ се всички тия новоприети членове на дружеството да се явятъ въ канцеларията на сжщото, находяща се на ул. „Шипка“ 21 и внесътъ вноските си.

Въ читалнята на дружеството се получаватъ всички излизаци въ града и провинцията ни списания и вестници, които сж оставени на разположение на членовете.

Библиотеката на дружеството се открива отъ 1 II т. г., отъ когато ще почнатъ да се даватъ на изправните къмъ дружествената каса членове, книги за домашно четиво.

Управителния съветъ на дружеството честити на всички членове Рождество Христово и Новата 1931 година.

Члена на дружеството Кжнчо Т. Чукилевъ на 14 т. м. се е венчалъ въ с. Килифаревъ, Търновско, съ симпатичната госпожица Кина Василева. Нашиятъ поздравления.

Редакционни.

Въ брой 9 гоо. VII на списанието „Морски Сговоръ,“ се е появила рецензията на господина С. Н. И. относно нашето списание. Небихме занимавали читателите си съ това, понеже всѳкой има право да преценява по своему, ако това не бѳше дѳло на уважаемия гл. редакторъ на сп. „Морски Сговоръ.“

Като подчертава влиянието на Б. Н. М. С. за развоя на българската морска книжовност, прави бѳгълъ прегледъ на появилите се у насъ, отъ 1920 год. насамъ, морски списания и вестници и констатира, че едни скоро престанаха да съществуватъ, а други се задържаха за по-дълго време и замръха.

Действително много мжчно у насъ може да си пробие пътъ морско списание, понеже морската литература напоследъкъ у насъ почна да се популяризира, безъ обаче, да е прострѳла своето влияние у по-широкъ кръгъ отъ обществото.

Друга сжщоствена причина е, повечето отъ появилите се списания (които разглежда Г. С. Н. И.) не сж били материално обезпечени. А известно е, че въ началото трѳбва да се правятъ жертви. За неуспѳха на тѳзи списания, трѳбва да се съжелява. Нашиятъ народъ трѳбва да обърне погледъ къмъ морето. На се научи да го обикне.

Нуждно е по-осезателно въздействие върху него. Като не отричаме голѳмата дейностъ на Б. Н. М. С. въ тая насока, трѳбва да забележимъ, че той не може да обхване всички срѳди и че има поле и за други ратници въ тая областъ. Тази нужда наложи появата на нашето списание.

Г-нъ Ивановъ има на рѳка вториятъ брой на сп. „Морска Мисълъ.“ Спородъ него външниятъ му видъ е изобщо добъръ. Сжщността му, обаче, не била строго преценена и подбрана.

Смѳтаме, че гнаъ С. Н. И. много прибързано подценява списанието. Ние имаме въ рѳка отзиви и на други компетентни лица, които далечъ не вадятъ подобни изводи. Нима само отъ единъ брой може да се сжди за едно списание? А, кой ли е недостатъка на този брой?

Далечъ е отъ насъ мисълта за надценяване. „Морска Мисълъ“ по пътя на своето развитие ще се усъвършенствува, за да задоволи и най-взискателния читателъ. Фактъ е, че списанието на мѳри добъръ приемъ далечъ отъ предѳлитъ на нашиятъ градъ, и това говори, че редакцията съзнава голѳмата отговорностъ, предъ просвѳтеното мнение на обществото.

Надѳваме се, че поне въ бѳдаше, по отношение на други списания, подобни рецензии да не се явяватъ, защото тѳ сж прибързани, едностранчиви и тенденциозни.

Умоляватъ се неплатилите абонати, да побързатъ и си издѳлжатъ абонамента,

ДРЕХАРНИЦА Недѣлко Гайдаровъ

Голѣмъ изборъ отъ готови мѣжки, дамски и детски
дрехи и платове.

Изработва и всѣкакъвъ видъ дрехи по вкусъ и порѣчка.
Варна, ул. „Владиславъ“ (Ташйолу).

Сюрпризъ ЗА ЕЛЕГАНТНИЯ СВѢТЪ

Дами и господа отъ Варна
и провинцията

ФРИЗЬОРО-БРЪСНАРСКИЯ Салонъ ул. „Царъ Борисъ“ 6

Днесъ сюрпризъ голѣмъ се готви тукъ, на дам-
ския елитъ
Отъ фризьорския салонъ „Севилля“ ул. „Царъ
Борисъ“ 6 отдавна откритъ
Тукъ подредилъ е Ивановъ дамски и мѣжки
салони съ комфортъ.
Инсталирани апарати Realistic „Mayer“, Realistic
„Werk“, „Галия“ и „Гризеръ.“
Мокро кждрене и сухо, сначинъ лекъ и мно-
го финъ

Туй кое се днесъ прилага въ Парижъ, Нью-
Йоркъ и Берлинъ

Едри вълни, трайни кждри, кой това ще оспори
Що изтрайватъ всѣки знае надъ 6 месеца дори.
Косъма се не поврежда и цвѣта остава сжщъ
Кой каквото да приказва Ивановъ е всемогущъ
И коситъ той боядисва съ боята L'Oreal
Този начинъ за вси дами той за днесъ е идеалъ.
И масажи благотворни за лицето и тѣло
Що премахватъ всички бръчки за дамитъ вѣч-
но зло.

Тукъ реклама е ненужна, посетете и тогасъ
Вси отъ възторгъ ще запѣйте въ унисонъ съ
мощенъ гласъ:

Салъ Ивановъ днесъ за днеска майсторъ пръвъ
е нѣма споръ

Тамъ фризури, маникюри правятъ всѣкжде
фуроръ.

Въпреки комфорта чуденъ има друга благодатъ
Че вѣценитъ е достъпенъ и за беденъ и богатъ.

Кжде отиbachъ приятелю? Бракъ хо-
ланъ, не ме спирай, бързамъ при ателието
Ж. СИМОНОВЪ

ул. „Малка Преславска № 6

да търся добъръ майсторъ бояджия и
джамджия съ лична гаранция отъ ателието.

РЕНОМИРАНОТО химическо и бояджийско ателие

„ПРОГРЕСЪ“

основано презъ 1911 година

ул. „6 Септемврий“ № 4

Химически чисти, боядисва и глади
всѣкакво горно облекло, при най конкурент-
ни цени. Само едно посещение е достатъчно
да се увѣрите.

Я. Г. Василевъ.

Първа работилница за еле-
гантни ризи и специциа-
листъ за дамски и мѣжки
пижами при магазинъ

„РУЖЪ“

ул. „Царъ Борисъ“ № 2

Спортисти, любители на водния спортъ.

За да бждете винаги елегантни въ вашето
бельо — ризи, яки и др. отлично изпрани и
огладени, тичайте въ новооткритата модерна

перачница и гладачница

„ВЕНЕЦИЯ“

ул. „Шейновска“ 3, която се обзавежда отъ
специалиста-майсторъ Шмилъ Коенъ.

Посетете само за увѣрение.

Внимание!

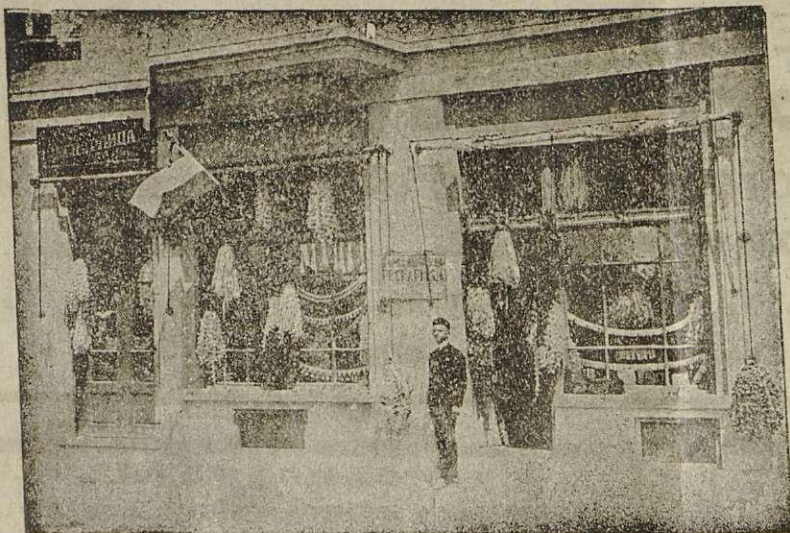
Внимание!

Единствената най-стара и модерна
гладачница и перачница

„ВИЕНА,“

ул. „Царъ-Борисъ“, която отъ 30 години функ-
ционира редовно, като е задоволявала
най-изтънчения вкусъ.

Изработка чиста и елегантна. Приема за пра-
не и гладене; горни ризи, яки, бельо и др.
Едно Ваше посещение ще Ви увѣри.

1-ва Варненска реснарница
ХР. К. ПЕТКОВЪ — ВАРНА
 ул. „Шипченска“ № 14

Изработва всички видове ресни за пердета, за абажури, маси кривати, канапета и др.

Най-разнообразни ширити и шнулове за мебели, разни пискули, триколовни ленти за юнаци, колхоздачи, пожарникарски пагони и др.

Приематъ се поръчки за всичко на едро и дребно за Варна и провинцията.

Цени фабрични.

За знание!

Откри се на ново модерната обуварница

„СПОРТЪ“

ул. „6 септември“ (до търговското у-ще).

Приема поръчки на елегантни и солидни дамски, мъжки и детски обувки, също и поправки на стари. На много износни цени. Проверете за увърнение. (Кръпки на машина).

Внимание!

Известявамъ на почтаемитъ ми клиенти, че имамъ готови и изработваме по поръчка таблени месингови кривати и пружини.

Работа бърза, солидна и на най-износни цени. Правимъ замена и съ стари кривати.

Съ почитъ: **Н. Ниновъ**
 ул. „Ботева“, 21

Шапкаарница
„БУКУРЕЩЪ“

ул. 6 „септември“ (до фото „Рембрандъ“
 Поради кризата е намалила ценитъ си на
елегантни

европейски дамски шапки

Приема също за чистене и боядисване на дамски и мъжки шапки на най-модерни фасони.

ВАЖНО!

Откри се **СЛАДКАРНИЦА НОВЪ**
 ул. „Драгоманъ“,

където ще намеритъ винаги прѣсни
 доброкачествени ПАСТИ, приготвени
 отъ специалистъ майсторъ.

При извънредно намалени
 цени.

Посетете за едно увърнение.

13

Шапки! Шапки!

дамски и детски голѣмъ изборъ
 прѣстигнаха въ

шапкаарница „ЧЕХИЯ“

ул. „6 Септември“ № 5.

Специаленъ отдѣлъ за боядисване и фасониране на вехти дамски шапки.

ШАПКИ МЪЖКИ

най-акоратно се чистятъ, боядисватъ и
 фасониратъ въ

ШАПКАРНИЦА „ЧЕХИЯ“

ул. „6 Септември“ № 5

Завърналъ се е отъ Германия
Албертъ Я. Мосачо

където се е специализиралъ върху сложнитъ
 (комбинирани) стъкла

за ОЧИЛА

и приема за изпълнение всѣкакви рецепти отъ г. г.
 лѣкаритъ окулисти. При същия винаги ще намерите
 най-голѣмъ изборъ отъ рамки за очила и
 първокачествени **цаисови стъкла**.

Цени подъ всѣка конкуренция.

Евтина седмица

По случай празниците
магазинъ

„Габрово“

ул. „Владиславъ“ (Ташйолу) № 74

**Пусна на неимовѣрно ниски
 цени всички видове готови
 обувки.**

Евтина седмица

ДОЛУ
СЪПОТЯТА

ДОЛУ
СЪПОТЯТА